

BEVARINGSVÆRDIER

FORSLAG TIL LOKALPLAN ALDERSROGADE ØST

Arkitekturpolitik København 2017-2025

Københavns Kommunes arkitekturpolitik har bl.a. som mål, at ny arkitektur skal bygge videre på lokal egenart, og at eksisterende kulturværdier i bymiljøer respekteres. Med udgangspunkt i stedets fortælling bevares arkitektonisk og/eller kulturhistorisk væsentlige bygninger. De enkelte byområder suppleres og transformeres, og der tilføjes ny arkitektur, som tolker og fornyer det allerede eksisterende. På den måde styrkes arkitektoniske sammenhænge i forlængelse af områdets egenart og fortælling.

Lokalplanområdet

Området omfatter de to adresser Aldersrogade 6A, matr.nr 3836, Udenbys Klædebo Kvarter og Aldersrogade 6B, matr.nr. 3836, Udenbys Klædebo Kvarter, der begge er tidligere industri- og erhvervsjendomme. Ejendommene ligger i et kvarter, der ellers er præget af industribygninger og etageboliger fra tidligt 1900-tallet og mellemkrigstiden.

Området set mod nord. Lokalplanområdet er indtegnet med hvid linje, og de vigtigste gader, pladser og bygninger er navngivet. Luftfoto: SDFI, 2023.

Bevaringsværdier i lokalplanområdet

SAVE-vurdering

Bygningerne i lokalplanområdet har tidligere været vurderet efter SAVE metoden. De er begge vurderet til bevaringsværdi 4, hvilket er middel bevaringsværdi (4-6) på grænsen til høj bevaringsværdi (1-3). Vurderingen er foretaget i 1996 og forekommer stadig retvisende, Bygninger fremstår som lokalt fremtrædende eksemplarer af sin art og som vidnesbyrd om områdets historie.

Industriregistrering

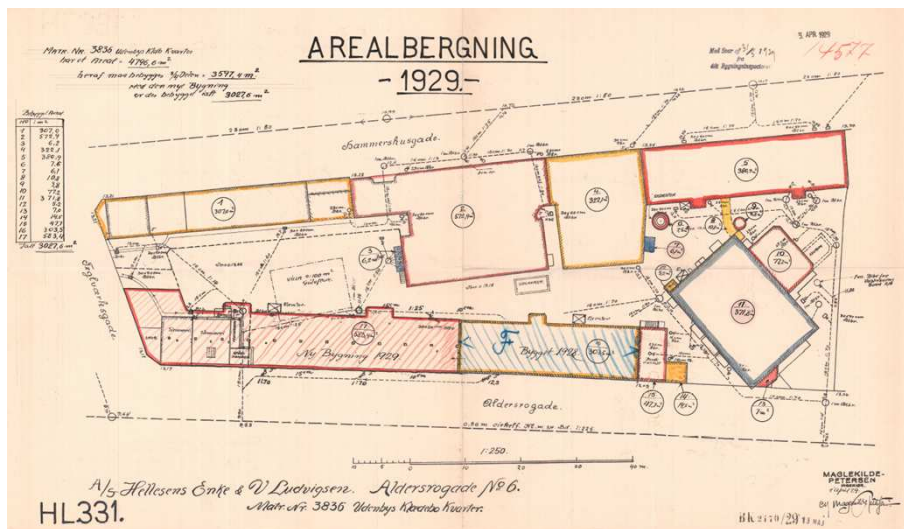
Bygningerne i lokalområdet indgår i en industriregistrering benævnt "Hellesens Fabrikker" udført af Københavns Kommune i september 1989. I denne registrering fremgår det, at Aldersrogade 6A er opført 1903 som fabriksbygning til "Aldersro".

Kulturhistorisk værdi

Området omkring Aldersrogade har fra slutningen af 1800-tallet frem til midten af 1900-tallet været et område præget af blandet industri. I dag er flere bevaringsværdige bygninger fra denne tid blevet revet ned, blandt dem, bygningen "Aldersro Bryggeri", på Jagtvej 171, og "Cigarfabrikken" på Jagtvej 169.

Industribygningerne på Aldersrogade 6A og 6B har tidligere været en del af områdets industrielle kvarter. I 1905 flyttede virksomheden Hellesens batterifabrik ind i bygningen på Aldersrogade 6A. Wilhelm Hellesen opfandt tørrelementbatteriet, og på et tidspunkt blev størstedelen af Danmarks forbrug af tørrelementer fremstillet i fabrikken. Virksomheden havde en del leverancer til Værnemagten. En sprængladning på 12 kg. blev kastet ind i virksomhedens mølteri gennem et vindue. Ved eksplosionen blev en blandemølle og en magnetseparator ødelagt. Samtidig blev nogle grafitsække antændt, men brandvæsenet fik hurtigt kontrol over branden. I 1917 blev bygningen på Aldersrogade 6B opført som kontorbygning/laboratorie til virksomheden. Bygningerne gav udgangspunkt for et større industrielt bygningskompleks, som på sit højeste beskæftigede omtrent 700 ansatte, og som ved adskillige udvidelser kom til at omfatte hovedparten af karrrens forskellige industri- og erhvervsbygninger. Bygningerne spiller således en hovedrolle i kvarterets historie.

Oversigtskortet dateret 1929 viser omfanget af bygningerne, der var en del af aktieselskabet Hellesens Enke & V. Ludvigsen A/S, langs Aldersrogade og Hammershusgade.

Arkitektonisk værdi

Aldersrogade 6A

Bygningen på Aldersrogade 6A, er karreens ældste bygning og oprindelig opført i 1903 før områdets gadestruktur kort efter bliver anlagt, hvilket forklarer den skrå orientering. Den efterfølgende bebyggelse følger den nye gadestruktur. Bygningerne er opført i tegl og pudset, og fremstår med en kraftig blå farve, enkle dekorationer i murværk som hovedgesims med savsnit og facadebånd. Et større vinduesparti har dekoration udført i portlandcement.

Bygningen har gennemgået en række ombygninger. Bygningen var oprindelig opført som en enkel 2-etages industribygning med saddeltag. I 1911 bliver bygningen udvidet med en etage i et mansardtag og i 1937 med et nyt

indgangsparti og trappetårn i øst gavlen. I 1995 får bygningen kvistvinduer mod syd, rytterlys og eternitskifer på mansardtaget. Bygningen har en stor variation af vinduer, enkeltstående i 1, 2 og 3 fag, runde vinduer og vinduer i samlet bånd. Variationen i vinduer vidner om flere ombygninger gennem tiden.

I kraft af bygningens orientering, sit bygningsvolumen, og variation i vinduespartier, fremstår bygningen med tydelig karakter i byrummet. Trods ombygninger fremstår bygningen som et godt eksempel på ældre tiders industribygning.

Aldersrogade 6B

Bygningen på Aldersrogade 6B, som er opført i 1911, fremstår som en 2-etagers bolig med udnyttet tagetage. Facader er pudsede og sadeltaget er har røde vingetegl. Facaden mod Hammershusgade har en sokkel af takfaste rundbuede i stueetagens let skrånende mur. Over stuetagen er der en enkelt række tagtegl, der markerer den oprindelige 1-etages bygning tag, inden facaden fortsætter i 1. salens let tilbagetrukne påbygning, brudt af et facadespring klædt med tagsten. Facaden mod Hammershusgade har enkle dekorationer som en aftrappet hovedgesims. De fleste af vinduerne mod Hammershusgade fremstår originale.

Bygningen er oprindeligt opført som en 1-etages bygning, men i 1920 påbygget en ekstra etage til de nuværende 2 etager med tagetage. Facaden mod Hammershusgade er ændret med ny vinduesåbning i 1941, ny indgang fra Hammershusgade i 1984, og glasvindfang i 1990.

Bygningen markerer sig langs Hammershusgade i med sin langstrakte skala og repetitive og faste takt af rundbuede nicher. Bygningen fremstår som et godt eksempel på sin tids industribygning.

Anbefalinger

Forvaltningen vurderer, at bygningerne på Aldersrogade 6A og Aldersrogade 6B indgår i en kulturhistorisk fortælling om et stort dansk industrieventyr (Hellesens tørbatterier), der med sine mangeartede fabriksbygninger har præget lokalområdet, og som i dag, med sin arkitektoniske egenart giver området karakter.

Bygningerne er gode eksempler på ældre industribygninger fra historicismen.

Forvaltningen anbefaler, at bygningerne bevares.